

A mai vasárnapi lap ára 300 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1923.

V. ÉVFOLYAM, 227. SZÁM.

VASÁRNAP, OKTÓBER 7.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 4000 korona.
EGYES SZÁM ÁRA 200 KORONA.

Kiadótulajdonos:
Baltazar Irodalmi és Lapkiadó Rt.
A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

A Hortobágy hódolata

A mai napon a Hortobágy hódol Petőfi szellemének s azal együtt a magyar költészetnek, hogy legalább részben le-
roja a magyar költészet iránti tartozását.

Bizonyára nincs a mai Csonka-Magyarországnak, de még a régi magyar birodalomnak sem másik olyan területe, amelyet az irodalom és költészet annyira magához ölelt, annyira a magasba emelt volna, mint a Hortobágy. Azóta, hogy a jó öreg Gvadányi a Hortobágyon végig utaztatja a falusi nótáriust, ez alatt a majdnem másfél század alatt hány író és költő öltözteti a képzelet tündéri színeibe, hány író és költő teszi meghatározó szerelmi történetek és megrázó véres események színhelyévé a Hortobágyot, hányan foglalják dalba a nevet, a délibábját, boldog pásztorait és boldogtalan szegénylegényeit?

Fazekas Mihály „Hortobágyi dal”-ától, Szaboleska „Hortobágyon” című költeményéig ki tudja hányan dícsőítették a Hortobágy szépségeit, síkjának végtelen egyenességét, lakóinak féktelen szabadságát? De a Hortobágy dícsőségét leginkább az örökítette meg, hogy ott született Petőfinék legelső népdala, a „Hortobágyi korezmárosné angyalom!” és hogy a Hortobágy szikes, füves földjéből termett a legszebb magyar népregény, Jókai „Sárga rózsá”-ja.

Hogy mi vonzotta a magyar írók lelkét a Hortobágyhoz, hogy a költők miért legeltették képzeletüket oly szívesen Debreczen pusztáján, ki tudná azt megfejtetni? Hiszen Kecskemét és Szeged között hasonló kiterjedésű puszta nem egy terület, kövér gulyák, szilaj ménesek ott is nevelkedtek, betyárok ott is garázdálkodtak, de a magyar költő képzelet mégis a Hortobágyhoz tapadt, azt vonta be a maga dícsőjével, még a népdal is ezt a pusztát vette ajkára: „Hortobágyi pusztán fu a szél”.

A magyar költészet és a Hortobágy közötti ezt a benső kapcsolatot, ezt a régi szövetséget máttól fogva egy művészi emlékmű fogja szemmel láthatóvá tenni, állandóan hirdetni, mintegy szentesíteni. A mai napon összegyűlnek a hortobágyi csárda körül a magyar irodalom hívatottjai, a Hortobágy gazdái, a Hortobágy lakói és ott Petőfi

szellemének hódolnak, ott a Petőfi emléktáblája előtt tesznek fogadalmat, hogy a magyar irodalmat elhíphetetlen kapcsolatok kötik a magyar földhöz, hogy a

magyar költészet és a legnagyobb magyar puszta, a Hortobágy között örök szövettség áll fenn.

Kardos Albert.

Bethlen István gróf miniszterelnök hétfőn tér vissza Budapestre.

A jóvátételi bizottság október közepén veszi tárgyalás alá a magyar kölcsön ügyét.

Budapest, okt. 6. Bud János közlekedési miniszter néhány szakértő kíséretében Svájcba utazott, hogy Bernben a svájci kormánnyal megkezdett tárgyalást folytassa és hogy a borexport, valamint a tenyészállat import kérdését tárgyalja.

Hétfőn, vagy kedden hazaérkezik Bethlen István gróf miniszterelnök és ez a dátum jelent egyúttal a magyar politikai élet jelentős kérdéseinek sorozatos elintézését. A miniszterelnök kétségtelenül részt fog venni az egységes párt szerdai értekezletén, amelyen a földbirtokreform novellát tárgyalják le

Ezután a nemzetgyűlés bizottságai is megkezdik munkájukat, hogy a tárgyalásra váró törvényjavaslatokat tárgyalják.

Nagy érdeklődéssel várják a szolnoki gyűlést, amelyen tudvalevően megjelenik Bethlen István gróf miniszterelnök, a kormány tagjaival és 30-40 képviselővel együtt, ahol a miniszterelnök kétségtelenül nyilatkozni fog a politika összes jeleiről.

Rakovszky Iván belügyminiszter vidékre utazott, hír szerint ő és még több egységespárti képviselő a miniszterelnököt keresik fel Radványban.

Közelesen megkezdődnek a tárgyalások a szomszéd államokkal.

Bud János Svájcban tárgyal a borexport és a tenyészállat import kérdésében.

Budapest, okt. 6. Daruváry Géza külügyminiszter ma este érkezik vissza Budapestre. Hivatalának vezetését hétfőn veszi át.

Ettől az időponttól erős lendületet vesznek azok az előmunkálatok, amelyek részben a magyar-jugoszláv, részben a

magyar-cseh tárgyalások működésére vonatkoznak. Mindkét állammal a tárgyalások közvetlen időpontja még nincsen megállapítva. Úgy tudják, hogy a miniszter hivatalba lépése után ebben a kérdésben is megtörténik az illető kormányokkal a megállapodás.

Az októberi felemelt stóla a debreczeni református egyháznál.

Hírt adtunk arról, hogy a debreczeni református egyház presbiteriuma a múlt ülésen felemelte és állandósította a lelkészek és kántorok stóliját, midőn buzaválutára változtatta azt át. Megírtuk, hogy a stóla a békebeli stólának 50%-a, de a békebeli husz koronás buzaár a mai buza árára van változtatva. Az egyház a stóladíjakat havonta állapítja meg, még pedig 79 kg-os tisztavidéki buza buda-

pesti tőzsdéi árának az elmúlt hónap utolsó 8 napu ár közepét veszi.

Az egyház stóla megállapító bizottsága tegnap ült össze és a buza 100,000 koronás árának megfelelően így állapította meg október hóra a stóladíjakat:

- 1. Lelkészek stóladíja:**
Keresztelés a templomban, vagy a papháznál 2500 K.
Magánháznál 10,000 K.
Esketés kanonikus napokon (szerdán, szombaton) templomban 5000 K.
Esketés magánháznál 15,000 K.
Esketés a papháznál 10,000 K.
Imás temetés 15,000 K.
Prédikációs temetés 30,000 K.

2. Kántorok stóljaja:

Imás temetésnél 7500 K.
Prédikációs temetésnél 15,000 K.
Énekszós temetésnél a belsőségben 3750 K.
Énekszós temetésnél a külsőségben 5000 K.
Orgonás esketésnél 10,000 K.

3. Anyakönyvi kivonatok:

Anyakönyvi kivonat 5000 K.
Keresztelési és esketési jegy 1250 K.
Családi értesítő örökösödési ügyben, alap 20,000 K.
Minden további adat 5000 K.
Családi értesítő egyéb ügyben 10,000 K.
Minden további adat 2500 K.

A presbiterium e határozatát egyhangulag hozta, az elnökség nyomban hitelesítette és már e szerint járnak el.

A stóladíj eme nagyfokú emelése sok egyháztagban aggodalmat keltenek. A református egyház újabb adókövetés útján újabb nagy jövedelemhez jut és stólaemelés nélkül is tudná tisztességesen fizetni papját. S akkor, mikor a liberális gondolkodó református lelkészek a stóla díjak eltörlesztését hangoztatják, a gazdag református egyház folyton emeli a stólat és két úton rója meg híveit. A buzaválut stólat könnyen megfizethetik azok, kiknek buzájuk es hasonló értékű javaik vannak, ámde ott van a vagyontalanok nagy tömege, akik lelkük sugallatát követve, szeretnék az egyházi szertartást igénybe venni és így azért nem jutnak hozzá, mert a mai drágaságban nem tudnak annyit keresni, hogy a kenyéren felül erre is jusson. A határozat hozóinak tudni kell azt, hogy az állami törvények felmentik a híveket az egyházi szertartások igénybe vétele alól és jól kell tudni azt is, hogy különösen a tanácson sokan vannak, akik egyháziilag nem esküsznek, nem kereszteltetnek. Ha eddig a csekély stóla miatt ezt nem tették meg, annál kevésbbé teszik azt, mikor látják, hogy csak az részesülhet egyházi áldásban, aki megfizeti. Határozottan rossz vért szül a hívekben, akik az egyháztól több idealizmust várhatnak. Másfelől a stóla felemeléssel azt is várhatnák, aki megfizeti, hogy a lelkész kísérsje is ki a temetőbe a halottat és a sírnál is mondjon egy imát, mint az a többi debreczeni felekezettel megvan és amit sok alföldi református egyház megtart és amit egyik debreczeni lelkész alig pár évvel ezelőtt behozott, de nem tudni, mi okból, ő is abbahagyta.

A második súlyosabb adókövetés egyszerre jött a stóla emeléssel. A presbiterium jelenvolt kisebbsége elfogadta. De féltő, hogy ha a presbiterium kebelében nem felebbezik is meg, közvetett és közvetlen adókkal agyonterhelt, nehéz

kereseti viszonyok közt élő hívek lassankint eltávolodnak az egyháztól és a mai forradalmi időkben egy ilyen fordulat a fényes egyházra igen káros lehet.

Október 6. Debrecenben.

Az aradi tizenhárom vértanu kivégzése napján, október 6-án gyásznapelt ült Debrecen ifjúsága. Az egyetem hallgatói dél előtt 10 órakor a vármegyeháza dísztermében tartottak gyásznapélyt, mely alkalommal zsufozásig megtöltötték a termet az ünnepély résztvevői. Az ünnepélyt a Csaba énekkar Hiszek-egy-je nyitotta meg, melynek elhangzása után Szabó Sándor, a Csaba bajtársi egyesület főelővésztere tartott nagyhatású ünnepi beszédet. Pápai Sándor szavalata után Timár Ila, a Csokonai színház művésznője énekelt el egynehány irredenta dalt amit Boda Sándor gyönyörű irredenta szavalata követett. Egy szép vonósnégyes és a Csaba énekkar által előadott Nem, nem soha énekszám után az ünnepélyen résztvevő egyetemi hallgatók a Kossuth-szobor elé vonultak, honnan a Kossuth-nóta élénkítése után rendezavarás nélkül oszlottak szét.

Hagyományos kegyelettel adózott a vértanúk emlékének a Dóczy intézet tanári kara és növendék serege is. Reggeli 8 órára felsereglött ifjúságnak az osz tályfőnökök méltatták e nap jelentőségét. Kilenc órára a Kossuth-utcai templomba mentek. Itt a XC. zsoltt. 1. versének lélekemelő hangjai után dr. Boér Károly vallásánár áhitatos és hazafias imában emelte a lelket a magyarok Istenéhez. A Himnusz felséges elhangzásával ért véget az egyszerűségében is meghatározó kegyelet ünnepély.

Az aradi Tizenháromról a kereskedő társulati polgári fiúiskola most megalakult „Csokonai” ifjúsági önképzőkörre sikerült gyásznapély keretében emlékezett meg. Beszédet Sziegbert László tanár mondott.

A klinikák viz ellátása.

Lapunk szombati számában a közegészségüggyel foglalkozó cikkekbe felhívásokról alkalmas tévedések csuszak be. Illetékes helyen szerzett tájékozódás után ezeket a következőkben igazítjuk helyre:

1. A közigazgatási bizottsághoz betervezett orvosai jelentésben nem az áll, hogy: „vizhiányt az egyetemi klinikák nagymérvű vizellátása okozza”, hanem az, hogy az ünnepélyesen megnyitott egyetemi klinikákba az alkottozás azért nem történhetett meg, mert a vizvezeték részükre elegendő vizet szolgáltatni nem képes.

2. A betegségi és baleseti kötelező biztosítástól szóló törvényjavaslattal foglalkozott ugyan a debreceni orvosközösség is és e kérdésben memorandummal is fordult a városi törvényhatósághoz, de a nemzetgyűléshez nem ez a

Hatvan éves a debreceni városi dalárda.

Debreczen egyik legrégebb kultúregyesülete, a Debreceni Városi Dalegyelet, most ünnepi megfennállásának hatvanadik évfordulóját. Az egyesület méltán a legnagyobb büszkeséggel tekinthet vissza hat évtizedes működésére, mert ez idő alatt nemcsak dícsőséget szerzett a magyar népek, Debrecennek, hanem mindenkor lelkesen, eredménytel támogatja a tudományt, a kulturát és hangversenyeivel nagy szolgálatot tett a jótékonyágnak. Igazán önzetlenül, mert míg a jótékony célokra ezeket és százezeket gyűjtötték össze, addig maga vagyontalan és koldusszegény maradt.

Hangversenyezett az egyesület a debreceni egyetem javára, ő kezdte meg ugyancsak hangversenyeivel a Csokonai-szoborra a gyűjtést, a Székely társaság és a Csokonai Kör ja-

vára is sokat énekelt. Nagy dícsőséget szerzett külföldi útján, amikor bejárta az egész Balkánt és tiszteletet szerzett a magyar népek.

Az egyesület nagy eredményeit és sikereit az a szellem szülte meg, amely az egyesületben uralkodó volt és a szellem főmaradását biztosították a dalért lelkesülő tagok és az a vezetőség, amely mindenkor lelkesedéssel, szeretettel, kitartással állott a szép cél szolgálatában. A városi dalegyelet jubiláris ünnepe alkalmából e hó 21-én, vasárnap délután a városháza közgyűlési termében díszközgyűlést tart, este pedig a Csokonai színházban jubiláris díszhangverseny lesz. Az egyesület ünnepe iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilatkozott meg, mert az egyesület mindig és most is a város polgársága szeretetének központjában áll.

memorandum fog felterjesztetni, hanem az ennek alapján a főorvos által készített és az egészségügyi bizottság által elfogadott felirati javaslat, természetesen csak akkor, ha azt a város közgyűlése is magáévá teszi. Hogy az egész tervezet kommunisztikus jellegű, arra is ez a felirati javaslat mutat rá.

A devizaközpont ártolyamai:

Egy darab	Pérez (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	19550 K	20650 K
Angol font	88700 K	93100 K
Hollandi forint	7600 K	8040 K
Francia frank	1170 K	1250 K
Svejt frank	3450 K	3700 K
Léva	188 K	199 K
Cseh korona	676 K	690 K
Lira	95 K	108 K
Dinár	890 K	945 K
Német márká	224 K	238 K
Énggel márká	0 002 K	0 003 K
Osztrák korona	0 320 K	0 486 K
Napoleon arany	0 2740 K	0 2900 K
Dán korona	69200 K	— K
Norvég korona	3050 K	3270 K
Svéd korona	3050 K	3300 K
Belga frank	6130 K	6460 K
	970 K	1025 K

Haldoklik a cukrárszipar.

A napokban kezembe került a cukrárszok lapja. Nagy betűkkel ékeskedő vezércikkben akad meg a szemem: „Bezárulnak a cukrárszok”. Hosszu jeremiádkban panaszkodik a cikk írója, hogy a magyar cukrárszipar a tönk szélén áll. A vidéken és a fővárosban egymás után zárnak be a cukrárszok. — írja többek között a vezércikk, — hogy bankok és egyéb vállalatok létesüljenek a helyükön.

Vége van annak a gyönyörű, édes romantikának, amely félve bujt meg a kis cukrárszok asztalkája mellett. Habosfánkot falatozó szerelmes pár az intím sarokban nem habzsolja már az előttük levő porcellán tányérra rakva a krémesbélést, a rózsaszín glazúros puncstortát, meg koronás mignonokat. A fiatal ur, a lovag, nem szorongatja félve a zsebében szerényen megtűzött ezüst koronást, hogy vajjon kitelik-e ez a sok minden belőle? A szöke és

barna kisasszonyok nem kóstolgatják napjainkban először a cukrárszokban a koentrot, nem szívják el borzongató kéjes érzellemmel az első cigarettát és nem lesnek kiájult izgalommal a grillázzsal dekorált kirakaton, hogy — Isten őrizz — nem téved-e véletlenül erre a mama.

Vége a romantikának. A kisdiák sem állít be megspórot zsebpénzével öt krajcár áru törmelékért. A törmeléklet a cukrárszok betöltik a cukrárszokba. A nagyapák sem viszik el unokájukat egy jól sikerült zenecé hangverseny vagy vizsga után az ernyőlombos cukrárszok kioszkba, hogy egy-két szelet fagyalattal megjutalmazzák egész évi munkájukat. 1923-ban már nem jut az embernek tortára, meg krémesre.

Isten tudja, mi van abban szomorú, amit a cukrárszok elmondottak. Abban, hogy a ma sivárságában, keserűségében és reménytelenségében milyen kevés azoknak a száma, akik pénzüket édessegre váltják fel.

— A régi vevőközönség, — panaszkodott az egyik cukrász, akiknek legszebb helyisége van a városban, — lassanként elmarad. — Az 550—600 koronás tortaszület nem képesek az emberek megfizetni. Bár ez az összeg még olcsó, mert Budapesten ugyanezért 1000 és 1200 koronát is kérnek. A nyári fagyalt szezon, melytől igen sokat vártunk, mert a legjövedelmezőbb szokott lenni, az idén sivar és esendes volt. A tízedrészt sem adtuk el a korábbi években eladott fagyalt mennyiségnek. És mondhatom, ez az első év, amely hirtelen, — minden átmenet nélkül váltáságha sodorja életünket. — Az előtt nagy ünnepek alkalmával annyi tortarendelést kaptunk, hogy alig győztük azokat teljesíteni. Ma még kalácsrendeléseket is alig kapunk.

— A jövő elé a legnagyobb bizonytalansággal tekintünk — mondta egy másik cukrász. — Ez előtt három segédem volt, ma egyedül is meggyőzöm a munkát. A szükségelt anyagok ára ugyszólván napról-napra emelkedik: egy kgr. mandula 40,000, 1 kgr. kakao 22 ezer, kávé 35 ezer, egy üveg Hobé likör 45,000 korona. A régi közönségünk nagy részt elmaradt. Többnyire a vidékiek azok, akik vásárolni jönnek. A régi idők mozgalmasága elmúlt. Az olyan cukrász, aki eddig naponta kétszer is sütött, ma hetenként sőt kétszer. És a mellett sok az adó, fényüzési, forgalmi. Nem is érdemes fenntartani az üzletet. — Ma hiába rakom ki a süteményt a kirakatba. Csak megnézik, de be nem jönnek...

De kinek is jut ma édességre?... És a szegény szerelmesek, — mint az Édenből kizárt első emberpár ezért kénytelenek a Piac-utcai sétány szomorú fű alatt végigülni a drága órákat és a régi idők mignonos emlékeit megcsufolva, 110 koronás zsemlét fogyasztani sultyomban. (Pyr.)

Ha szövetet akar vásárolni legolcsóbb árban

keresse fel SILBERSTEIN és ADLER posztókereskedését

Kossuth-utca 2. szám. Városház épület.

Kirakat hiányában tessék az üzletbe fáradni.

Diszitetlen női kalapok

22,000 K-tól nagy választékban

SZÉLL GERGELYNÉL Piac-u. 63. :: Telefon 11-11.

Őszi divatkesztyűk megérkeztek!

Schön Sándornál keztyű, kötszer és orvosi műszertár

Piacz-utca 14. szám. Telefon 11-55.

Piskolty P. uri szabó üzlete Kossuth-utca 58. sz.

Elegáns ruhákat saját vagy hozott szövetekből szolid árban készít.

1 óltöny fagon munkadíj 80,000 K

1 téli kabát 80,000 K

Ugyanezek fordítása a fenti árban készülnek.

Első osztályu munka.

Nem kell RIVIERA-ra menni, ha FRANKNÁL, Csapó-utca 11. sz. a vásárolt RIVIERA pipere szappanokkal mosdik.

A gazdák és a városi fogyasztási adó.

A város tudvaleg nagy jövedelemhez jutott. A pénzügyminiszter a város háztartására adta a fogyasztási adót. Nagy jövedelem, mert 700 milliót várnak belőle. Homályos értelmű hirdetések hívják fel a megijedt polgárt, hogy valljon be minden enni-innivalóját, mert rögtön megbüntetik. A boldog tanyai nép nem jár a városra, sokáig nem fog tudni erről semmit. Bejön az esős, sáros őszi, még ekzekválni sem tudnak hozzámenni. De akik a városban laknak, megtudták és most egyre zaklatják a Gazdasági Egyesületet, hogy mit kell és hogy kell bejelenteni? A kérdezőknek ma, vasárnap délelőtt 11 órakor Bajusz Árpád egyesületi titkár fog válaszolni a Gazdakörben.

Amde a megbeszélések során arra is ki kell terjeszkedni, hogy a termelő gazda szükséglete nemcsak anyagi, amennyit maga megcsinál, hanem nagyobb számú cselekedést és mezőgazdasági nap-számot is kell időnként élelmezni. Tehát készlete nagyobb és ezt a mezőgazdasági üzem érdekében mentesíteni kell a városi fogyasztási adó alól. Az sem lehet, hogy ha valakinek köcslyességi tanyáján baja esik egy jószágának, az le akarja vágni, hát először szafaljon be befizetni a városi fogyasztási adót és azután vágassa le. Persze, délre ér be, amikor már az adóhivatal nem áll szóba vele. Számos, még fontosabb kérdés merül itt fel, melyet a mezőgazdasági érdekképviseletnek kell előbb megvitatni és azután belevenni a városi fogyasztási adó szabályrendeletbe. De foglalkozni kell vele, hogy aztán később ne kelljen hosszadalmas uton javíthatni a szabályrendelet megfelelő részét. A kiscsibor szánt-vel a pusztán — a kormány azért állított fel érdekképviseletet, hogy védelmezzék érdekeiket.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Vasárnap délután: Próbaházasság; este: Szép asszony kocsisa.
Hétfő: Szép asszony kocsisa. A) hétfő.
Kedd: Dupla vagy semmi.

Diszelőadás a Csokonai-színházban október 6-án. A debreceni Csokonai színház méltóképen ünnepelte meg a magyar nemzeti gyásznapot, október 6-át. Szigligeti történelmi drámáját: II. Rákóczi Ferenc fogságát hozta színre. A prózái személyzet legjavát állította a színház vezetésége a darab előadására. Az öt felvonásos dráma gyorsan pergett. Lukács Julia Zrínyi Ilona szerepében fejedelmi alak volt és nagy drámai színezettel alakította a magyarok hőselkű nagyasszonyát. Erdődi Lili bájos közvetlenséggel játszotta a hesszeni hercegnőt. Lelkes, tüzes Beresényi volt László Gyula Tüzes, hazafias jelenéséért nyílt színen megtapsolták. Rákóczi Ferencet Vértés, a jezsuita pátert Bolkó alakították szép sikerrel. Jók voltak még Bajz és Csolnakossy. A stilszerű rendezés László Gyula érdeme. A sajnos kevés számú hazafias közönség együtt ünnepelt a színesekkel. A felvonásközöket a ka-tonazenekar hazafias darabokkal töltötte ki.

Egy gyermek élete ötvenezer korona.

1920 július havában Tóth József műképerési lakos a Sáránd határában levő Aligálló tanyánál 3 lovas szekerevel halálra gázolta Gál József napszámos 2 éves Ferenc nevű gyermekét. A kis fiu az elgázolás után pár perccel meghalt. A debreczeni kir. törvényszéken a dr. Ujfalussy József elnöke alatt működő tanács pén-teleken vonta felelősségre Tóth Józsefet, akit az ügyesség gondatlanságból okozott emberölés vádjával vádolt. A tanuvalomások alapján dr. Mező Sándor ügyész megállapította, hogy Tóthot nem terhelte a felelősség, mert oly nagy volt a por, hogy az uton játszadozó kis gyermeket nem láthatta s ezért ellene a vádat elejtette.

Ujfalussy József tanácselnök megkérdezte Gál Józsefet, akarja-e a vádat Tóth ellen továbbra is fentartani?

Meztilábos, görnyedt, szakadozott ruhájú ember áll elő. Arcáról leri a sorssal való küzdés minden nyoma, amit a maga és családja fentartásáért vív. Őszbe csavardó eszűt haja csomókban omlik le homlokára. Egyik karja kilátszik a végig elhasadt ruha újból és elárulja az elszakadt rész, hogy a kabát alatt, melyet egy kötél-darab fog szorosan a testéhez, nincs semmi, csak a meztelen test.

— Ha a két évi tartásdíjat meg-

fizeti, úgy nem kívánom a megbüntetését.

— Mert igen kedves gyermekem volt, toldja meg az ura szavát az asszony, akinek most is egy pár hónapos cseppség csüng a mellén és nem törődve bírakkal, ügyéssel, védővel, vádlottal, közönséggel, fáradhatatlanul szívja magába az élett adó édes anyatejet.

— Kárpótlást kérek, kérem szépen, — mondja ismét Gál.

— És mennyit kér kárpótlást, — kérdi tőle az elnök.

— Ötvenezer koronát, — böki ki kis gondolkodás után Gál.

Vádolt elfogadja és a bíróság kötelezi, hogy az összeget 15 napon belül a temetési költségeket együtt fizesse meg Gálnak.

Az öregedő paraszt 50 ezer koronára taksálta gyermekét, de ezt is csak azért, „mert igen kedves gyermeke volt”. A sorstól sokat hánytorgatott, megkövesedett szive nem tudja átérzeni, hogy egy gyermeknek, aki pláne „igen kedves” volt szívének, annak nincs ára. — Pénzen nem lehet azt megváltani, csak nála, kinél ott csipog egy évre egy másik az elveszített helyettesítő apróság, akiről nem tudja, hogy az a gondatlanság, amely az elsőt elvitte, nem fogja-e ugyan az a sorsot juttatni a most még anyja száraz keblén csüngő kis esőpöcskének is.

Hullik a fáról a makk, makk, makk és a többi oly gyorsan népszerűvé lett dallamok csengenek fel ismét vasárnap este és hétfőn a Szép asszony kocsisa előadásával a Csokonai színházban. Délután mérsékelt hely-árákkal a kacagató Próbaházasság megy Kováts Terussal a főszerepben, akinek mulató jelenéséhez Rácz Janesi muzsikál. Kedden a Budapestben oly nagy sikert aratott Dupla vagy semmi francia vígjáték kerül színre.

Jaeczkó Cia ma este bucsuzik el a a hájos debreceni gyerekek től az Uránia mozgó színházban aki tehát nem látta a Kis rongyost még ma megnézheti. Igazán sokat fog az a gyerek veszíteni, akit szülei nem engednek el a Kis rongyos előadására.

Höchl Margit hangversenye. A debreceni Zenedének sikerült az ország egyik legkiválóbb zongoraművészt tanárnőit megnyernie. Nem kell magyarítani, Debreczen zenei életének mily nagyszerű nyeresége ez. A kitűnő művésznő nem felejtette el, mivel tartozik

hálás debreczeni közönségének és számos tanítványa dacára is időt szakít magának, hogy bennünket gyönyörködtessen. Október 24-én, este 8 órakor tartja a Zenedében hangversenyt, melynek remek műsorán többek közt a Waldstein szonáta is szerepel. Jegyek 1000 5000 K-ig a Méliuszban kaphatók.

Uránia sorsolásán a mai nap a következő nyereményeket sorolták ki: 5000 koronát nyert özy. Kerékgyártó Imréné, 1—1 páholyt Márton Mariska és Schön Juliska.

Kirabolták Rubinstein Erna budapesti lakását.

A világhírű magyar hegedűművésznő: Rubinstein Erna lakásán tegnap éjszaka betörök jártak és amíg a művésznő a Vigadóban hangverseny adott, a műkinesekkel berendezett értékes lakását kifosztották. Rubinstein Erna tegnap este hét órakor édes anyja kíséretében elhagyta a hűvösvölgyi

Völgy-utca 33—35. szám alatti villalaksát. A villa őrzését a szobaleányra és egy inasra bízták, akiknek természetesen addig, amíg a művésznő hangversenyéről haza nem érkezett, nem lett volna szabad az épületet elhagyni. A művésznő hangverseny után a Dunapalotában részt vett a tiszteletére rendezett vacsorán. Vacsora után a Dunapalotából automobilon vittek haza a művésznőt és édes anyját a Hűvösvölgybe.

Amikor benyitottak a kapun, a lakásban minden ajtót tárva-nyitva találtak és amikor felgyújtották a villanyt, a lakásban minden felforgatva, feldulva, szétdobálva feküdt szanaszét. A szekrények ajtajai kifizítve, fiókok kirángatva, irások, asztalneműek, fehérneműek szétdobálva hihetetlen rendtelenségben feküdtek a földön. A felfeszített szekrényekből mindent elvittek, amit a betörők értéknek és könnyen értékesíthetőnek tartottak.

A művésznő lakásából elrabol- ták az összes szerződéseit és irásait, két newyorki takarékkönyvet egyenként 2500 dollárról és két uti- csekket 20, illetve 200 dollárról. Ezek az uti csekkek bárki által beválthatók. Elvittek ezeken kívül egy 500,000 koronáról szóló elismervényt, valamint egy 200 dollárról és 200 hollandi forintról szóló elismervényt, egy hollandi 100 forintost, két darab 25 hollandi forintost, két darab öt dolla- rost és három dán koronát is.

A budapesti rendőrség a legszigorubb nyomozást vezette be s eddig már több embert állítottak elő, akiket a lopással erősen gya- nusítani lehet.

A korona 0-03

Zürich, okt. 6. Berlin 0.00000085, Hollandia 219 és háromnegyed, New York 5.59, London 25.47 és fél, Páris 33.10, Milánó 25.20, Prága 16.5z, Budapest 0.03, Belgrád 6.45, Bukarest 2.57 és fél, Varsó 0.007, Bécs 0.0078 és ötnyelcad, Szófia 5.45.

Helyreigazítás.

Zöld József városi tanácsnok ur lapunk legutóbbi számának meg- jelent két cikkre — „350 mázsa szénát” és „Hivatalos jelentés” — a következő helyreigazítást kérte: A város nem az ohati bérgazda- ságtól vette a 350 mázsa szénát, — hanem az ohati erdőből szállította át a hortobágyi városi állatállo- mány takarmányozására. Készség- gel helyreigazítjuk, tévedtünk a helyben. Tévedtünk abban is, — hogy a hortobágyi részes kaszálók tulnyomó része nem debreczeni gazda volt, mert tulnyomólag deb- reczeni gazda kaszálta le a hor- tobágyi legelőt a jószág elől. — Itt készséggel honoráljuk Zöld tanács- nok ur abbeli szándékát, hogy jö- vőre a részes kaszálattat meg akarja szüntetni és pénzes nap- számosokkal kíván kaszálattatni. Ha ezért gáncs érne a részes kaszál- tatók részéről, szívesen állunk mellé. Azt azonban, „hogy a mos- tani legeltetési időny alatt a hor- tobágyi jószágok mind a hiányos táplálkozás miatt hullottak el” — egyik cikkünkben sem irtuk.

SPORT

Felhívom a Vargakerti SC. és a DSC játékosait, hogy vasárnap d. e. 10 órára a DKASE pályán megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Soha nem használt fehér len- vászon törölrühak eladók. Meg- tekinthetők Schmiedt hangszer- üzletében, Piac-utca.

Értesítés.

Van szerencsénk a m. t. vásárló közönséggel tudatni, hogy **Portálénkat** a mai kor igényeinek megfelelően **ujjáépítettük** és

dus választéku raktárunk ujdonságait:

női és férfi ruhaszövetek

kabát kelmék

selymek

francia flanelek

vászon- és mosóárunkban

kirakatainkban nb. vevőink és a nagyközönségnek köz- szemlére ismét kiállítottuk.

Bosznay J. és Társa Kossuth-u. 5.

Szabott, olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!

Kérjük kirakatainkat állandóan figyelemmel kísé- rni!

HIREK

Tájékoztató.

1923 október 7.

Csokonai-színház: Délután 3 óra-
kor: Próbaházasság; este 7 óra-
kor: Szép asszony kocsisa.

Urania mozgó: 3, 5, 7, 9 óra-
kor: Kjs rongyos.

Vigszínház-mozi: 3, 6 és 9 óra-
kor: A lelkek éjszakája.

Apolló mozgó: 3, 5, 7, 9 óra-
kor: Taó-Tai.

Me cor mozgó: 3, 5, 7, 9 óra-
kor: Parisette.

Városi muzeum nyitva vasárnap
délután 9—12-ig, d. u. 2—4-ig.

Városi képtár nyitva nyitva va-
sárnap d. e. 10-ig.

Petőfi emléktábla leleplezés a Hor-
tobágyon.

Délután 3 óra-
kor Szabolcs-Hajdu
válogató mérkőzése a DVSC pá-
lyán.

Csapóker: Olvasókör szüreti mu-
latsága.

1923 október 8.

Csokonai-színház: Este fél 8-
kor: Szép asszony kocsisa, A) bérlet

Urania mozgó: 7 és 9 óra-
kor: Vadász zsákmanó és a Babaruha.

Vigszínház mozgó: 7 és 9 óra-
kor: Judex, három rész egyszerre.

Okt. 13-án posta állítanak szüreti
mulatsága a Royalban.

Országos vásárok tartatnak:

Október 8. Hatvan, Kerekegyháza

Mezőcsát, Nagybajom.

Október 9. Gönc, Hatvan, Tarpa

Október 10. Sárospatak.

Október 12. Derecske, Körmen-
d, Maklár.

Október 14. Debrecen, Hódmező-
vásárhely, Jászalsószentgyörgy, —

Kiskörs, Kuskunlacháza, Kunhe-
gyes, Ocsa, Szarvas, Tapióbréske,
Tiszánána, Vác.

A Hortobágy ünnepel.

*Jrta s a hortobágyi Petőfi-emlék
főlovasítás in e mondja Baja M*

*Ősz van, s mintha tavasz virulna,
Pedig zörög a száraz ág,
Es mégis, mintha megújulna
A hortobágyi pusztaság.*

*Petőfi, lánglelked lüzében
Bágyog a hervadt, őszi táj:
Oli, oli kavarg az őszi szélben...
Órok újuság, csupa báj.*

*Ill abrakolt meg — s nem hiába —
Tüzes lálós-pegázusod;
S nem volt nekod, le holdas-árva,
Egy ócska nashoz sem jussod.*

*Vándor legénykém ill pihentél,
A hortobágyi kocsma várt;
Szállásodért dallal fizetél
S mi köbe vessük most ez árt.*

*A szép csaplárné, eszemadta,
Páros bór, piros fokóó
Még most is mosolyog a dalba
Őr még most is a jóbó.*

*A pusztai szent, nagy ihletés
Ill száll rád egy bus éjszakán:
Kiszáradt igéd magvetése
Es lett virág a rőzsafán.*

*Pásztor lilinkó szől a messze
Kardnok táján, álmodon,
Halkan tesszál a méla este,
Sziv olvad hó találkozón.*

*Amott szilaj csikók dobojják
A négleben, mint jergeleg:
Pöcsisél szilaj csikóját
Vajjon ki állíthatja meg?!*

*Most benned él e nemzet újra,
Te vagy jövője, mindene!
Ha sir is hegedűje hurja,
Nevdre fölszáll szemé.*

*Petőfi, lelkünk nagy királya!
A pusztai ül ma ünnepet;*

A Tócsóskertben lesz a kollégiumi fűvészkert.

A tiszántuli református egyházkerület kiségit
a várost nehéz helyzetéből.

Tudvalevő, hogy a kollégiumi
Fűvészkert elhelyezése nagy gon-
dot okoz Debreczen városának. A
Fűvészkert mostani helyén már
le van léve az alapkö, amelyen
emelkedni fog Déri Frigyes kor-
mányfőtanácsos fejedelmi adomá-
nyából a Déri-muzeum. A mu-
zeum építéséhez már azért sem
foghattak az idén, mert Debreczen
város megállapításához híven nem
tudta megfelelő helyen elhelyezni
a kollégiumi Fűvészkertet. A vá-
ros több területet ajánlott fel a ti-
szántuli egyházkerületnek, de a
felajánlott területek közül egyet
sem találtak alkalmasnak fűvészk-
erti célra. Még helyzeténél fogva
legjobban megfelelne volna a Kis-
hegyesi-ut 2. sz. alatti 2868 négy-
szögöl városi telek, melyen most a
Steinberger faraktár áll, azonban
talajviszonyainál fogva ez a terü-
let egyáltalán nem alkalmas Fű-
vészkert létesítésére. Ez a terület
ugyanis a régi kenderáztató-tóból
van mindenféle szeméttel föltve
s ezért felette köves, kavicsos a
talaja.

A Steinberger-cég, hogy a rak-
tárt megtarthatassa, a Széchenyi-
és István-ut sarkán egy 3 hold 1145
négyzetméteres telekből hajlandó
lett volna a raktártelek helyett
2970 négyzetméter terület megven-
ni, sőt nagyobb pénzbeli ajánlatot
is tett a kollégiumnak. A kollé-
gium gazdasági tanácsa azonban
ezt az ajánlatot nem fogadta el, de
hogy mégis végre a kollégium Fű-
vészkert ügye befejezést nyerjen és
a Fűvészkert helyet találjon és
hogy végre a város nehéz helyzeté-
ből kiszabaduljon nagy áldozatot
hozott a város érdekében.

Az egyházkerületi rendkívüli in-
tézó-bizottsághoz olyan felterjesz-

lést tett, hogy a kollégium elfo-
gadja a fűvészkerti telekért a vá-
ros által felajánlott Kishegyesi-ut
2. sz. alatti 2868 négyzetméter telket
és az ehhez felajánlott 773 négy-
zetméter Faiskola-utca 4. sz. előtti
területet. A Fűvészkertet azonban
nem az említett telken állítja fel,
hanem a kollégium tulajdonát ké-
pező Faiskola-utca 4. sz. alatti 3
hold 92 négyzetméter faiskolából ha-
sít ki erre a célra a kívánt terüle-
tet. E területet jelenleg a debrecze-
ni református tanítóképző-inté-
zet használja gazdasági gyakorló-
terül s így a Fűvészkert és a fais-
kola együtt lennének.

A tiszántuli református egyház-
kerület rendkívüli intéző-bizottsá-
ga szombaton délben tartott ülésén
Márk Endre udvari tanácsos,
kollégiumi ügyész referálta azt az
ügyet. Az intéző-bizottság egyhan-
gulag elfogadta a Márk Endre elő-
terjesztését és kimondotta, hogy
megkeresi Debreczen városát, —
hogy az általa felajánlott építke-
zéseket: egy kertészlak, kertész-
szolgálat, különösen üvegház épít-
ését hajtsa végre, nemkülönben a
Fűvészkert céljaira kijelölt terüle-
tet kerítsese fel.

Ezzel a Fűvészkert elhelyezése-
nek régen húzódo ügye elintézet
nyert. A város nagy gondtól sza-
badult meg. A kollégium hozott
áldozatot, tette pedig azért, hogy
a várost felette nehéz helyzetéből
kibozza. Mi sem természetesebb,
hogy a város az intéző-bizottság
ezt az ajánlatát örömmel fogadja
és sürgősen hozzá fog kezdeni
az építkezéshez, hogy a Déri-mu-
zeum építkezését a Fűvészkert ki-
helyezése semmiképpen ne akadály-
ozza.

*Virágját szedi bokrétlába
S díszíti koronás fejét.*

*Panaszvirág sötétlik közte,
Bánatvirág van benne sok:
A pusztai lány most költöz-
te s ő tudja: sirni miért van ok.*

*Ragadd az égbe, halhatatlan!
Egő lézrőcsák lesznek ott!
Szórd vissza ránk, tündöklő dal-
ban
S a szívünk megbékél legott.*

*Trónod legyen a Kárpát orma,
Hár lombodon a négy folyam:
Vezess minket diadalomra:
S élünk mi még itt boldogan!*

Vasárnapi istentiszteletek sor-
rendje a református templomokban.
Nagytemplomban délelőtti 10 óra-
kor: prédikál Uray Sándor lelkész, dél-
után 5 óra-
kor Sárosi Imre közp. lelk.
hivatalvezető. — Kistemplomban dél-
előtti 9 óra-
kor: prédikál dr. Révész
Imre lelkész, délelőtti 11 óra-
kor: dr.
Bötykös Béla segédlelkész, délután
3 óra-
kor Uray Sándor lelkész. —
Kossuth-utcai templomban délelőtti
10 óra-
kor Molnár Ferenc lelkész
predikál, délelőtti fél 12 óra-
kor if-

júsgai istentiszteletet tart Vajda
László vallástani lelkész, délután
5 óra-
kor: prédikál Gábor András
bun délelőtti 10 óra-
kor: prédikál Gá-
bor András segédlelkész, délután 3
óra-
kor Peleskey Sándor segédlel-
kész. — Ispolányi templomban dél-
előtti 10 óra-
kor: prédikál Sipos Imre
közp. lelk. hivatalvezető, délután 3
óra-
kor Ury Ferenc templomegyesü-
leti titkár. — Homokkerten dé-
előtti 10 óra-
kor Konrad Zoltán val-
lástani lelkész. — Nyilastelepen
délután 4 óra-
kor: prédikál dr. Böty-
kös Béla segédlelkész. — Közkör-
házban délelőtti 10 óra-
kor: prédikál
dr. Ferenczy Gyula ny. e. tanár és
Kántor József vallástani lelk.

Tanyai istentiszteletek: Bánkon
predikál G. Nagy Béla főgimn. ta-
nár, Ondód, Vedres-dűlőn Kocsis
János lelkész, Köcskészezen Nagy
Lajos vallástani lelkész.

A gyermekistentiszteletek a szün-
dő miatt ismét elmaradnak.

Vasárnapi iskolák, Diakonissza-
Oththonban Ispolány-telep, délelőtti 9
óra-
kor; Széchenyi-utca 4. sz. a pa-
rochán délelőtti 9 óra-
kor; Dóczy-
intézetben, Kossuth-utca, délelőtti 9
óra-
kor; Leány-utcai iskolában dél-
előtti 9 óra-
kor; Nőegyleti Arvaház-
ban délelőtti 9 óra-
kor; Csapóker-
iskolában délelőtti 9 óra-
kor; Csap-

utcai iskolában délelőtti 11 óra-
kor; Homokkerti imaházban délelőtti 11
óra-
kor; Egyháztéri fiúiskolában
délután 4 óra-
kor; Pacsirta-utcai
fiúiskolában délelőtti 9 óra-
kor.

A Konfirmált Leányok Szövetsé-
gének összejövetele vasárnap dél-
után fél 4 óra-
kor a Fűvészkert-utcai
fiúiskola 6. sz. tantermében tar-
tatik.

A Debreczeni Keresztyén Ifjúsági
Egyesület rendes heti összejöve-
let Kollégium földszint 4. sz. a. dél-
után 4 óra-
kor tartja.

A Kályvinták Templomegyesülete
vegyes énekkarának tanulási órái
helenkint csütörtökön tartatnak a
kollégium ének- és zenetermében.
Este 7—8-ig a hölgyek, 8—9-ig a
férfiak részére. Új tagok jelentkezé-
sét ugyanakkor és ugyanott elfo-
gadja Szabó Lajos ref. kántor, kar-
nagy.

Az iskolahagyott fiúk és leányok
részére konfirmációi oktatást ren-
dez a ref. iskolaszék. Jelentkezés
még a következő héten hétfőn és
pénteken délelőtti 10—11-ig lehetsé-
ges Kollégium fsz. 4. sz. teremben.

Az ágostai hitvallásu evangélikus
templomban (Miklós-u. 3.) az isten-
tisztelést f. hó 7-én, vasárnap dél-
előtti 10 óra-
kor Farkas Győző lel-
kész végzi. (Az aradi vértanúk em-
léke. Offertorium. Délután 5 óra-
kor
vallástani szülői értekezlet.)

Eljegyzés. Néh. Szabó Kál-
mán gyógyszerész és neje, szü-
letett Máriaalky Piroska leány-
nyát, Katinkát, eljegyezte dr.
Schlotter Ferenc ügyvéd, Deb-
reczen sz. kir. város tb. ügyésze.
(Külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Mozga Piroska és
Szabados Ferenc jegyesek.

Kinevezés. A polgármester-
helyettes Erdei József számvevő
ségi tisztviselőt ideiglenes állá-
sában állandósította.

Megérkezett az őszi eső. A
várva-várt őszi eső szombaton
reggel megérkezett. Nehéz,
alantjáró őszi fellegek repültek
a levegőben. Sötét őszi nap volt
Az eső egész nap ködött. Néha
megeredt, jó őszi zápor áztatta
a nagyon szomjas földet. Nagy-
on kellett az eső a szomjas
földre. A szántóvető hadd dol-
gozzon. A legelő még hadd zsen-
düljön. Hiszen a jószágtenyésztők
nehéz helyzetükben abban
bíznak, hogy még kevés ideig
kint tarthatják jószágukat. Ha
valamit harapni tud, ez is nagy
segítség a szörnyű takarmány-
hiányban. Azt hiszik, hogy most
már lesz eső bőven.

Holnap kezdődik az őszi or-
szágos vásár. A debreceni Dé-
nes napi országos vásár holnap
október 8-án, hétfőn kezdődik
a bór, toll vásárral. Tart az
egész héten. Csütörtökön juhvá-
sár, szombaton disznóvásár
lesz. Október 14-én, vasárnap
kikarodó vásár kezdődik és ok-
tóber 16-án, kedden a vásárnak
vége lesz. Az őszi vásár jól szo-
kott sikerülni.

Változás a vízdíj fizetés terén.
A városi tanács legutóbbi ülésén
foglalkozott a vízdíjak besze-
desésének kérdésével s a keze-
lés és beszedés egyszerűsítését
határozta el. A vízdíjak kezelési
ügyét kivette a városi szemel-
vő hatásköréből és átutalta a
világítási vállalatnak, amelynek
pénzbeszedői fogják ezután a
gáz és villamos áram számlák-
kal együttesen behajtani. A
számlázás határidejét is meg-
rövidítette a tanács. Az eddigi
hat hét helyett félhavasított bo-
csátják ki az új számlákat.

Kész és feldolgozatlan szárme-
árú Klonda szűcsnél, Werbőczy-
utca 2., Iparkamara, Telefon 1425.

Valódi angol
és más gyártmányu
gyapjuszövetek
legfinomabb, Veloárok és női
kosztüm-kelmék óriási választékban, meglepő olcsón.
Elismert elsőrendű, modern uriszabóság.
BIHARI ZSIGMOND posztóüzletében
Piac-utca 16. Alföldi Takarékp. palota.
Telefon 5—29.

Legszebb
divatingek
kaphatók
**HERMAN ÉS
FRIEDMAN**
Plac-utca 10. Bikával szemben.

A városi fogyasztási adó zavarja a hentesek üzemét. Nehezen érthető, homályos hirdetések tudatják, hogy október elsején életbe lépett a városi fogyasztási adó. — Ujra egy általános árdragítási tényező és olcsósággal hittegetik az embert. Mert ne hidd azt, te jámbor fogyasztó, hogy az eladó fizeti meg a városi fogyasztási adót, ha látszólag az viszi be is a kiszabott összeget a városi adópénztárba, hanem azt áthárítják a fogyasztóra, hiszen már a nevében is benne van a „fogyasztási adó”. Ez az új adófajta gyorsan jött. Szabályai most vannak készülés alatt. Még senkinek sem tudja, hogy lehetne ezt legkönnyebben és legjobban beszélni. A gyakorlat hoz rá törvényt. Ez általános zürzavarban a hentesek panaszkodnak, hogy a vágóhídon zavart csinál az új adó. A vágóhídra nem engednek be ez adó bizonyossága nélkül levágandó állatot. Négy órával előbb kell megváltani a cédulát és csak annyi mennyiséget lehet levágni, amennyinek fogyasztási adóját befizették. Ez nem jól van. Hiszen sok hentes még délután vág-e? Az adópénztár csak délig, szigorúan 12 óráig áll a felek rendelkezésére. Hogy miért 12-ig, azt mi ma sem tudjuk, de így van. Most már, aki 12 óráig be nem fizette a fogyasztási adót, annak levágandó sertését nem akarják beengedni. Miért nem lehet ezt ugy csinálni, hogy egyszerre egész helyi sertésre fizessék be az adót és erre vágassanak a darabszámig. Csalás nem lehet és a város is jobban jár, mert előbb jut a pénzhez. De meg nem kívánhatja a város sem, hogy a hentesmester drágán fizetett alkalmazottja fél napig várjon sort az adópénztárnál, míg rá kerül a sor, holott a műhelyben rengeteg dolog vár rá. Másfelől a kényelmes délelőtti hivatalos órákat be kell szüntetni és délután is tartani kell hivatalt. Ez a német rendszerű egyfolytában való hivatalos órák (Németországban délután 4-ig) nálunk nem váltak be. — Mint értesülünk, a hentes szakcsoporthoz a hentes szakcsoporthoz a városi adóhivatal vezetőjéhez deputációban fognak menni.

A debreczeni kereskedelmi- és Iparkamara ezúton közli érdeklődésével, hogy a pénzügyminiszter az év utolsó negyedére 160 métermáza kődió és esontgomb behozatalára fog engedélyt adni. Minden kérelmező legfeljebb arra a mennyiségre kaphat engedélyt, a mellyel azonos mennyiségnek hazai gyárnál való megrendelését hitelemmel igazolja. A kérvény a szokásos úrlapokon a m. kir. Külforgalmi Irodánál (Budapest, IV. Váci-u. 20.) nyújtandó be.

Az iparos MANSz kultürestélye. A MANSz iparos szakosztálya, melynek megalakulásáról már beszámoltunk, már is a tevékenység terére lépett. E hó 20-án az Arany Bika nagytermében műsoros kultürestélyt tart, mely az előjelekből ítélve nagyszabású lesz. Hivatásos és a műkedvelői gárda legértékesebb tagjai lettek felkérve a közreműködésre. A rendezőség szébbnél-szebb és mulattatóbb számok összeállításán fáradozik. Mindent elkövetnek, hogy a magyar nemzeti és kulturális érzés ápoltságát. Mint hirdik Szilágyi Bélát, az irredentizmus lángelkű költőjét is sikerült megnyerni.

Divatlap szerint szörméket Klonda szücs szakszerűen készít, alakít. Legolcsóbban javít: Verbóczy-utca 2., Iparkamara. Telefon 1425.

Mikor a pénzbőség okoz gazdasági válságot.

Óriási tőzsdejáték. — Eleinte jólét, aztán nyomor

Hogy a bőség és gazdagság is okozhat gazdasági katasztrófát és népnymort, ha az illető nemzet kormánya nem áll feladata magaslátán, lakossága pedig nem tudja fékezni kapzsi nyereszkeszövégyát, azt misem bizonyítja jobban, mint az 1875-78-iki németországi gazdasági válság, mely a 78-iki általános kereskedelmi- és ipari összeomlás alkalmával hihetetlen nyomorba juttatta a német lakosság számos rétegét.

A legérdekesebb ebben a szomorú, de tanulságos történetben az, hogy a baj akkor éppen a pénzbőség, a túlzott és kereteiben túlnőtt luxusszükséglet okozta és ebben különbözik az akkori válság a mostanától, melynek okai homlokegyenest az ellenkezők.

Hogy ezt a különös, a naitól okaiban eltérő, de eredményeiben azonos gazdasági krízist jobban megérthessük, vessünk egy tekintetet a Stuttgartban akkor megjelenő „Der Kapitalist” című pénzügyi szaklap 1877. évfolyamának egy igen okos, a kérdést minden oldalról megvilágító cikkébe.

A cikkíró mindenekelőtt azon kesereg, hogy a kereskedők leléptek a szolidaritás és kereskedői tisztesség alapjáról, a munkásság kilepelt megélhetésének eddigi szerény kereteiből és uzsoraáron rossz és megbízhatatlan munkát teljesít s egyáltalán mindenki a közzelmult „jobb időkben” megszokott nagylábon él és képtelen költséges szokásairól lemondani.

Mikor Franciaország — folytatja a cikk — oly bámulatosan rövid idő alatt lefizette a hadisereit, abból mindennekellőt kifizették a háborus kölcsönöket. Óriási összegek szabadultak fel, melyek új elhelyezést kerestek s a tőke e sohasem tapasztalt kínálata hihetetlenül fellöközte a vállalkozási kedvet. Ezzel egyidejűleg hatalmas vasúti, vár- és egyéb építkezési munkálatok kezdődtek, melyek a magas munkabérrrel sok ezernyi munkást vontak el eddigi foglalkozásától. A keletkezett hézagokat be kellett tölteni s a munkabérek szakadatlanul és rohamosan felszökött. Az építkezés hihe-

tetlen fellendülése természetesen fellendítette a vasipart, a tégl- és mészegetést, az ácsipart s mindent, ami e vállalatok bővülését vonta magával s természetesen újabb munkabéremelést is. A könnyű kereseti viszonyok aztán arra bírta a munkásságot, valamint a szintén jól kereső tisztviselőket, hogy a megszokott kereten túl nagy lábon éljenek s teljesen elszakadjanak a takarékoságtól. A spekuláció is rávetette magát a kínálkozó alkalomra s egész sereg új szálló, fürdő, építő- és egyéb részvénytársaság keletkezett. A részvényekkel természetesen féktelen játék folyt.

A rengeteg új vállalat, a sok bővült üzem azonban előreláthatólag csak átmeneti fogyasztás számára lépett akcióba, mert nyilvánvaló volt, hogy az erőszakolt túltermelés csakhamar minden téren óriási felesleget fog eredményezni, mely az előállított és a kereskedelem nyakán fog maradni.

Ez még a várt időnél is korábban be is következett s a megrémült vállalatok és kereskedők — megállapodás ellenére és csupán konkurenciából — megkezdtek az árak rohamos leszállítását olyankor, mikor a munkabérek még mindig emelkedtek. Számos gyár, hogy magát legalább még egy ideig fenttarthassa, önköltségáron alul kezdte eladni gyártmányait s így tettek a kereskedők is. Hasztalan, a most már kereseti lehetőségétől megfosztott közönség nem vásárolt, az ipar és kereskedelem helyzete egyre válságosabb lett s a piacon megindult a kereskedelmi- és iparvállalatok sorozatos bukásának katasztrófája.

A cikk a takarékosághoz való visszatérésben látja a mentőszöveget. Ez később be is következett s a nyolcvanas évek legelején, mikor a helyzet nivellálódott s a lakosság visszatért a józan és számító gazdasági politikához, megindult a német ipar és kereskedelemnek az a bámulatos virágzása, mely a német nép irigyeit még attól sem riasztotta vissza, hogy e virágzást világháború utján tegyék tönkre. Z. V.

Dollár beszerezhető hivatalos árfolyamon! Miint a fővárosi lapokból értesülünk, a Magyar Lovaregylet 385.000 dollár kölcsönt vesz igénybe, amely kölcsön felvételéhez a magyar kir. pénzügymin. hozzájárult. Biztosítékul a Lovaregylet leköltötte 1200 holdas alagi birtokát, valamint a fővárosban kb. 90.000 négyzetöngölon beépített bérházait. A kölcsönt dollár névértékben veszi igénybe, effektív dollárokból adja a kamatokat, félévenként 4%-ot, azaz évi nyolc százalékot, valamint a 26 éven belül sorsolás útján visszafizetendő kötvényeket is effektív dollárokból váltja vissza. A szelvényeket nemcsak Budapesten, hanem Zürichben és Newyorkban valamint még később megállapítandó egyéb külföldi helyeken is effektív dollárokból váltja be. — Megemlítjük még, hogy dacára annak, hogy a Magyar Lovaregylet leköltött vagyona sokszoros fedezetet nyújt a pénzügyminiszter által is engedélyezett dollárkötvényekre, külön még a kötvényeket alá fogja írni, mint kezes, a Budapesti székelő Magyar-Olasz Bank is, mely intézet tehát teljes vagyonával felel ezen dollárkötvények-

ért. Minden néven nevezendő adót, — a kölcsönrel kapcsolatos adókat érteve alatta, — tehát a jelenlegi tőkekamatadókat, azok pótdadóit, valamint a jövőben a kötvényekre, szelvényekre, valamint a szelvényjövödelemre kiromvó adókat a kötvénytulajdonosok helyett a Magyar Lovaregylet fogja viselni. A dollárkötvényeket magyar koronáért lehet megszerezni, még pedig oly módon, hogy a Devizaközpont által hivatalosan megállapított dollár árfolyam áru árfolyamát vesszük alapul. Mig pl. maga a Devizaközpont kb. 20.000 korona helyett utazási célokra stb. csak 30.000 koronán felüli árért ad dollárokat, addig ezen dollárkötvények tulajdonosa 20.000 koronáért jut dollárhoz. A tőke, amelyet így dollárkötvényekben elhelyeznek, minden pillanatban ismét pénzé tehető, miután a kötvények, — amint azok teljes egészükben elhelyeztetek, — valószínűleg már a jövő hó folyamán, a budapesti tőzsdén, valamint külföldi tőzsdében is jegyeztetni fognak. — Ezen dollárkötvényekre előjegyzéseket már most lehet eszközölni, miután már a kibocsátás e hó folyamán megtörténik, kizárólag a

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banknál, mint amely intézet a kötvények elhelyezésével a körzetben megbízott.

A debreczeni református főgimnázium köréből. A főgimnáziumban a múlt hó 12. óta teljes erővel és zavartalanul foly a tanítás. Beirakozott 725 nyilvános tanuló, kik közül 623 ref., 14 róm. kath., 24 ág. hitv. evang., 2 unit. és 61 zsidó. Az osztályok általában népesek, néhol túlszűfoltak (V. és VI. o. 68-68 létszámmal.) A tanári kar tagjai között újabban a kitűnő képesítésű dr. Kun Sándor foglal helyet; kettő közülök egyetemi magántanár (dr. Benigny Gyula és dr. Zsigmond Ferenc); egy, t. i. Kecskeméthy Lajos most érte meg rendes tanári működésének 25-ik évfordulóját. Az igazgató ez alkalomból melegen üdvözölte őt, aki egyébként mint lelkész és helyettes-tanár már előzőleg is 11 évet töltött el a közpályán. A Gondviselés iránti hálaival akként örököltette meg e nevezetes évforduló emlékét, hogy 50.000 koronát adományozott jótékony célra, melyet a tanári kar az ő nevére örök alapítványként tett le az Ifj. Segítő Egyesület kezében. Ez az egyesület rendkívül áldásosan működik az intézetben s a jó szívek készségesen is támogatják kegyes adományokkal. — Nagyobb adományt tett részére ez év elején Tóth János kunmadarasi lelkész (15.000 K). Még ennél is több jót áraszt az ifjuságra a mai nehéz viszonyok közt a szegény tanulók könyvtára, melyet szintén sokan segíyeznek áldozatkészségükkel. Ez évben 626 tanuló látott el a könyvtár aránylag csekély használati díj mellett tan- könyvekkel. Az ifjuság ezek mellett még több millióra menő segítyt kap a nagyarányú Baltazár-amerikai alapból, valamint a folyó tanévben megnyíló Keszti Hajdu alapítványból, mely több mint 3 millió koronát jövödelemz évenként. Így segíti az ősi kollégium jó- ravaló, szegény növendékeit ez inséges időben is. Az ifj. egyesületek (önképzőkör, ifj. gyülekezet, Vörös-Kereszt egyeslet, tornakör, zenekör) is mind megalakultak és megkezdtek működésüket az újabban nagy lendületet vett eserkészettel együtt. Tegnáp, okt. 6-án gyász- ünnepélyt rendezett a főgimnázium a tornateremben, amely istentisztelettel kezdődött. G. Nagy Béla vallástanár mondott megható imádságot. Majd az önképzőkör a zenekörrel társulva beszéddel Besenyei Lajos, szavalattal (Besse Miklós) és két szép zeneszámmal áldozott a szomorú nap emlékének. Ezután 3 napi szüreti szünidőre oszlott szét az ifjuság.

Vallástanítási szülői értekezlet lesz f. hó 7-én, vasárnap d. u. 5 órakor a Miklós-utcai ev. templomban, amelyen Farkas Győző lelkész „Család és vallásos nevelés” címen tart bevezető előadást. Felhívjuk ezen értekezletre a szülők figyelmét.

Október 6. A zsidó gimnázium is megünnepelte az aradi vértanúk emlékét. Minthogy az évforduló szombatra esett, a zsidó gimnázium tanuló ifjusága és tanári kara már pénteken délután kivonult a hősök temetőjébe, ahol a honvédelemék, a kőoroszlán előtt dr. Kardos Albert igazgató mondott kegyeletes alkalmi beszédet, három tanuló alkalmi költeményeket szavalt, az ifjusági énekkar pedig elénekelt a magyar Hízek- egyet és Himnusz.

Kiégett, eltörött Wolfram égő- ket ujjakkal becserelek, ráfizetés- sel, Földes Sándor, Hatvan-utca.

Ékszeret ingyen becsül meg! Eladó arany, briliáns, ezüst- tárgyakért óriási árat fizet: **Ékszerfémház** Budapest, Alsóerdősor 3. sz. Rákóczi-ut sarok.

Hétfőn dönt a vádtanács a forgalmi adócsalás letartóztatottjainak szabadlábra helyezési ügyében. A 80 milliós adócsalás ügyében letartóztatottak védői, mint ismeretes felfolyamodással éltek a vizsgálóbírónak a vizsgálati fogságban tartásukat elrendelő végzése ellen. A védők ma délelőtti 500 ezertől egy millió koronáig terjedő kauciót ajánlottak fel védenek szabadlábra helyezésének érdekében. A vádtanács vasárnap, vagy hétfőn fog dönteni az ügyben.

A kereseti adót fizetők figyelme. A pénzügyminiszter az általános kereseti adót 1923 október 1-től felemelte. Felhívja a munkaadókat, hogy a kereseti adót a új kulcs szerint fizessék be, aki kevesebbet fizetett, október 15-ig pótolja, mert ha elmulasztja, ötszörös bírsággal sújtják.

Földadó befizetése. A városi adóhivatal felhívja a a földadó köteleseket, hogy földadójukat október 31-ig kgr-ként 300 koronájával befizethetik. Az, aki adóját az 1923-24. évi költségvetési évre befizeti, 5% kedvezményben részesül. A kisbirtokok pedig 20-30% kedvezményt kapnak. Aki a fizetéssel késik, 2% adópótlékot fizet.

Értesítés. Értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy e hó 8., 9. és 10-én reggel 6 és 7. délután 4 és 5 óra között a Méliusz-téri vonalunkon, a nevezett napokon, a Csapó-u. elején, Rákóczi, Kazinczy, Szapanos, Nyomató, Maróthy Gy. utcákban s környékükön reggel 6 órától délután 5 óráig nem lesz villamosáram szolgáltatás. Világítási vállalat.

A Közhasznú Munkáskeri Egyesület tudatja hérlőivel, hogy a befizetések megkezdődtek. Október 1-től 15-ig a Kánaán telep befizetése folyik.

A baromfitenyésztők közgyűlése. A Keletmagyarországi Baromfi- és Galambtenyésztők Egyesülete I. hó 7-én, azaz vasárnap délelőtti 10 órakor rendes évi közgyűlést tartja a városháza közgyűlési termében. Tárgya az egyesület fennállása ótai beszámolója 1923 január 1-ig és egyéb ügyek. A tárgyak fontosságára tekintettel a tagok teljes számbani megjelenését kéri az elnökség.

Banküzletek minden ágával, textil áruk, fűszer és gyarmat-árak forgalomba hozatalával, élő állatok adásvételével foglalkozni kívánó, most alakuló betéti ársaság, melynek már forgalmas helyen üzlethelyisége és raktára, valamint modern komplett berendezése már meg van, agilis egyéneket különböző szakismerettel, mint kisebb-nagyobb tőkével bíró betéti tagokat, vagy üzlethelyiséggel bíró közreműködő tagokat keres. Sürgős és részletes ajánlatokat „Biztos megélhetés” jellegére a kiadóba kérünk.

Táncestély reggelig a Royal disztermében az iparos és kereskedő ifjak befejező táncvizsgájával egybekötve, ma vasárnap este 8 órai kezdettel. Az új táncanfolyam megkezdődött. A beiratások egész nap elfogadtnak. Tisztelettel ifj. Schaff János táncanató.

Bőröndöt, retikült, pénztárcát csak a készítőnél vegyen Piac-utca 44., Feuermann bőröndös.

KÖZGAZDASÁG

Ismét emelkedett 2000 koronával a buza

Budapest, okt. 6. A mai termény tőzsdén az irányzat buzában megszilárdult, egyebekben változatlanok.

A buza ára 2000 koronával emelkedett.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós

A Hamza-ügy főtárgyalása. Mint értesülünk, a Hamza-ügy főtárgyalása csütörtökön délelőtti kilenc órakor lesz a törvényszéken. A gyilkossággal vádolt százados védelmét dr. Tóth Aurél nyug. kuriai bíró, ügyvéd látja el.

Must bejelentése a városi adóhivatalnál. A napokban megjelent városi fogyasztási adó felhívás szerint mindenkinek be kell jelenteni bor és must készletét az illetékes kerületi adóhivatalban. A borkészletet október 8-ig, a mustot szüretelés után. A termelő bejelentett bor és mustkészlete után fogyasztási adót tartozik fizetni. A miniszteri rendelet 50% kedvezményt biztosít a termelőnek, ha kedvezményre igényét szintén az illetékes kerületi adóhivatalnál bejelenti. Így a termelő egy liter ó-bor után 25 K, egy liter must után 20 K adót fizet a városnak. Szép summa, de kell a város háztartására. A bor és must bejelentésére bejelentőívet a Méliusz könyvkereskedésben lehet venni. Hogy miért nem az adóhivatalnál, nem értjük. Vagy talán azért, hogy többet járkaljon és ízével essék neki a pár pohár jól megadózott bor. Aki kedvezményre való igényét már szeptember 15-ig a városi előjárásnál bejelentette, annak nem szükséges a városi adóhivatalnál újra bejelenteni. Lassanként már egész iródeáknak kell lenni a szegény adózónak — pedig hát sokat még iskolába se jártak.

Most alakuló értékpapír és banküzlethez lársakat keresek. A város legforgalmasabb részén üzlethelyiség és teljes berendezés van. Szakismeret nem fontos. Ajánlatokat „Értékpapír” jellegére a kiadóba kérek.

Nőidivat szalonomat a Püspöki palotából Ferenc József-ut 38. sz. alá helyeztem át, Kovács és Társa (volt Demetrovicsné és Kovács).

tiszavidéki 970—80, egyéb 965—70, 79 kilós tiszavidéki 980—1000, egyéb 970—90, rozs 660—670, tak. árpa 630—60, sörárpa 725—50, köles 750—800, zab 670—90, tengeri 675—90, repce 1650—750, — korpa 400—410.

A ház mesterek kérése. A debreceni ház mesterek kérelemmel fordultak a városhoz, a melyben felpanaszolják, hogy a kapupénz igen alacsonyan van megállapítva, ezenkívül a „házmesteri” címmel szívesen megelégedve. A városi tanács foglalkozott a kérelemmel s elutasította, mert a kapupénzek megállapítása a kereskedelmi minisztertől függ, tehát oda kell fordulniok. A címzést illetően a tanácsnak mindegy bármiképpen is nevezik magukat.

Védekezés a benzinrobbanás ellen. A városban több autógarázs és benzinraktár van, mely a biztonsági intézkedéseket nélkülözte. Most a városi tanács elrendelte, hogy a benzinraktárakat különféle felszerelésekkel lássák el, hogy az esetleges robbanások ellen védekezni lehessen.

A rossz járdán, a Hatvan-utca elején, az egyházi bérpalota mellett egy kislány elvágódik egy köcsöggel és éktelen ordít a vak estében. Segítségére sietnek, nézik, kérdik, de ez csak sir, zokog. A köcsögnek nincs semmi baja, zománczott edény, tartalma kiömlött, a kislány pedig felette megütötte magát. Mintha utcai harc lett volna, úgy fel van a járda rossz minőségű burkolata pár négyszögletesen bontva. Ott bukdosik rajta száz és száz ember a sötét estén. Merthogy korom sötét van, mutatja az, hogy még az emberek is egymásnak mennek. Sem gy villanylámpa, sem egy gázlámpa nem világít elhagyott helyen, nem esoda, hogy a kislány is felhemperedett. Nem törődik ezzel senki. Ugy látszik, a város vezetősége nem sétál arra, az utmesterek is másfelé van dolga, a háztulajdonos nem bánja, a közönség meg hadd törje ki a nyakát. Ez történik a főutca szájában, Debreczen városában. — A közönség oszlik, a lányka kezét, lábát, fejét tapogatja és erős sárral eltünik a koromsötét estében.

Éltetni való fák tanyákra, árokpartra, vagy mesgőre előjegyezhetők a Gazdasági Egyesület iktári hivatalában (Piac-utca 61.)

**Felöltők
Bundák
Ruhák
Kalapok**

SZŐRMEÁRUK
javítása, alakítása a legújabb divat szerint és szakszerűen készül a
Lipcsei szőrmeáruházban
Arany Bika-épület, József királyi herceg-utcai oldalon.
Kohn Sándor, szücsmeister

Debreczen állategészségügye. A Debreczen állategészségügyéről szóló hivatalos jelentés szerint a múlt hó folyamán az állategészségügy kedvező volt. Az V., VI. kerületben fordult elő lépfene, mely azonban a III. és VIII. kerületben megszűnt. Az állatvásárokon a forgalom gyenge volt. Debreczenből összesen 2526 darab állatot szállítottak el.

Három könyvről. Légrády testvérek kiadásában három új könyv jelent meg: dr. Lasz Samu: Tudományos problémák. A könyv népszerű tárcaközlemények alakjában a világ nézeteit az őskortól a mai világig. A könyv olyan szépen van megírva, hogy azok is vágyakoznak a tudományos munkák után, a kik eddig csak léha ponyvairódmalmot olvastak. A második Kürthy György kedves és szépen megírt regénye az Ős. A harmadik Újhelyi Nándor bájos humorával készült, mulatságos regénye: Hogyan gazdagodtam meg én? Mind a három kötet elegáns kiállítása a Légrády testvérek nyomdáját dicséri.

A Hatvan-utca végén, a város mázsájánál káromkodik egy atyafi. Szaladgál ide-oda és nagyon hangosan szitkozódik. Szűd ő mindenkit, még a kíváncsi esiköt is, amely élesen lütkésző szemmel néz befele a mázsá öcska, piszkos ablakán. Mi a baj, bátya? szölijtük meg. A magyar még hangosabban cífrazza a magyar mialyánkot. A magyar parasztot nem jó zavarni, míg ki nem káromkodja magát. Megvartuk.

Hát hogy a jó Istenbe ne haragudnék, mihóta itt ácsorgok már evvel a szekér tőrkövel, nem tudom lementni.

És tényleg igaza volt. A sok szekér egymás mögött áll, vár a mázsálásra. A szőlősgazda nem tudja másnak adni a tőrkölyt, mert a városé a főzés joga. Ez a milliós szőlődevállalat nem tudott még telepre egy mázsát felállítani, hogy a gazda az olesó pénzért beszállított tőrkölyt a telepen le tudná mérteni. Ezt nem tette. Ha nem elhelyelt le kell mérteni a tőrkölyt a város mázsáján, azután a telepre vinni, ekkor az üres szekérről újra a város mázsájához halat és vár egy órát ismét, míg le tudja mérteni az üres szekert. A két mázsabárcával újra visszahajtat a telepre és ott a sok fáradságért 2000 koronát, avagy egy liter 50° pálinkát kap a tőrköly mázsájért. Mindenik ár tulkeves, de mégis a pálinkával jön ki jobban. Ezzel megizelítheti a száját és az ára is nagy: 7350 K. Isterenkint, szállítási díj, egyéb járulékok nincsen. Nem esoda, ha magyarunk olyan keményen kifakadt. — Ugy látszik, törvényhatósági bizottsági tag nem ácsorgott még ott, mert akkor bizonyára szóvá tették volna ezt a lehetetlen helyzetet. Bezzeg megcsinálná a városi szőlősgazda a mázsát, ha egy konkurens vállalat lenne mellette. Készül egy, de nagyon nehezen. Ez a gazdák szőlősgazdája, ahol mindenki kifőzheti majd tőrkölyét, de hogy mikor, azt még nem tudjuk.

Bérbudó harmadfél hold ondódi föld. Értekezhetni Péterfia utca 1. sz.

Tisztelettel értesitem a butor vevő közönséget, mielőtt háló-, ebédlő-, konyhabutorát megvenné, egy fillérjébe sem kerül, tekintse meg **Bálint Sándor** butor raktárát. **Kossuth-utca 5., Gambrius átjáró alatt. Névre tessék ügyelni!**

Belmissziói tanfolyam kezdődik a főiskolai oratóriumban a jövő héten, kedden s tart egy hélig. A liszántuli ref. egyházkerület kebelébe tartozó gyülekezetek vezetői (lelkészek, s.-lelkészek, tanítók, tanítónők, vagy önként vállalkozók) részére. A tanfolyam célja: munkásokat képezni a vasárnapi iskola ügy szolgálatára. Igen érdekes előadások lesznek a gyermeklélektan, módszertan s bibliai ismeretek tárgyköréből, közben gyakorlati tanításokkal. Jövő szombaton, október 13-án este szeretetvendégség, október 14-én, vasárnap d. u. 5 órakor a Kossuth-utcai templomban vallásos estély. A vidékről mintegy 50 résztvevő jelentkezett, de igen nagy az érdeklődés a tanfolyam iránt helyből is. Jelentkezéseket úgy az egész tanfolyamra, mint egyes (pl. csak a délutáni) előadásokra elfogad dr. Erdős Károly a kollégiumban (d. e. 12-1-ig). Az előadások okt. 9-én d. e. fél 9 órakor kezdődnek; naponta d. e. fél 9-11-ig és d. u. fél 5-7-ig tartanak.

A Kereskedelmi- és Iparkamara ezután hívja fel kereskedő és iparos érdekeltsége figyelmét a pezsgőbor, bor és huslogasztási városi adóval, továbbá a sör- és szeszlogasztás után szedhető városi adópótlékkal kapcsolatos készletbejelentési kötelezettségre. Ugyanis a m. kir. pénzügyminiszter 121,100-1923. sz. rendeletének 7. § 1. pontja értelmében a városi Tanács folyó évi október hó 1-től kezdődő hatállyal a pezsgőbor, a bor és a huslogasztása után városi logasztási adót, a sör és a szesz logasztása után városi logasztási adópótlékokat szed. Mielőtt azonban a szóbanforgó adók szedése megindulna, mindazok, akik fentebb emelt cikkek birtokában vannak, illetve annak forgalmazásával foglalkoznak, készleteiket f. évi október hó 8-ig bezárólag a városi adóhivatal illetékes kerületénél bejelenteni kötelesek. Felhívja emellett a kamara pezsgőbor, bor, sör és szeszkereskedéssel foglalkozó, valamint mérszáros és hentes érdekeltsége figyelmét, hogy bejelentési kötelezettségeiknek eleget tenni el ne mulasszák, mert késedelem esetén súlyos pénzbüntetésnek teszik ki magukat.

Megszűnt a bortermelési adó. A bortermelési közönséget ez év szeptemberéig fogyasztási és termelési adó terhelte. Nem volt nagy, ha kedvezményét bejelentette, ha ezt elmulasztotta nagyobb adó terhelte. A bortermelők idegenkedtek az adóktól fűrésának találták, hogy keservesen megkapált szőlőjük után adót fizessenek az államnak. Most megszűnt a termelési adó, a fogyasztási adót pedig az állam jól felemelve, átadta a városnak. Tehát ezentul senki a fogyasztási adóhivatalba (Széchenyi-u. 3.) ne menjen mustját bejelenteni, hanem egyenesen a városi kerületi adóhivatalba, vigyen magával a Méliusz könyvkereskedésből egy bejelentő lapot és ott felveszi a bejelentést. Itt kell majd ki is fizetni a fogyasztási adót.

Felemelték a bélyegilletéket. Pongrácz: A felemelt új bélyegilleték, most jelent meg. — Kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Ára minden-
nel együtt 2400 korona.

Szepesy Ferenc tánciskolájában az új táncanfolyam hétfőn veszi kezdetét, délután 6-tól 8-ig és este 8 órától 10 óráig. Beiratás egész nap Simonffy-utca 1 c) II. emelet.

Az Egyetértés részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Piac-utcán udvari üzlethelyiséget vagy külön bejárattal szobát magas lelépésért vagy bérért keresek. Cím a kiadóban.

Az EGYETÉRTÉS kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

TÜKÖRGYÁRTÁS
mindenféle új tükrök készítése
régli tükrök újraöntése
Csapó-utca 19. szám.
Dobreczeni Üvegcsiszoló-
és Tükrőgyár.

KÉVE

**Mezőgazdasági Hitelintézet
és Iparfejlesztési Részv.-t.**

Budapest, V., Nádor-u. 20.

Elfogad megbízásokat terményértékesítésre minden mennyiségben. Mezőgazdasági hitelt nyújt kedvező feltételekkel. Mezőgazdasági többtermelés és iparfejlesztés.

21.041-1923. II.

Hirdetmény.

Felhívom a város tulajdonát képező szikgáti parcellák összes bérlőit, hogy hasznabérleti ügyökben folyó hó 10-én, délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében személyesen jelenjenek meg.

Debreczen, 1923 október 6.
Zöld szesz,
tanácsnok.

**Felhívás a gazda-
közönséghez!**

A terméseredmények bejelentése.

Miniszterelnöki rendelet alapján felhívom az érdekelteket, — hogy termés eredményeik bejelentése végett folyó hó 6-tól, — szombattól kezdve folyó hó 14-én vasárnap déli 12 óráig a városi statisztikai hivatalban jelenjenek meg. (Városháza földszint 6.)

Csak a 20 holdnyi vagy ennél nagyobb területen gazdálkodók kötelesek a bejelentésre.

A bejelentett adatok adókivetési célokra fel nem használhatók és fel nem használhatók.

Aki folyó hó 14-én, vasárnap, déli 12 óráig bejelentési kötelezettségének eleget nem tesz, annak adatait a városi statisztikai hivatal becsles útján fogja megállapítani.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a termelt száraz takarmány és szalma súlyát is be kell mondani leg-
alább megközelítő mennyiségben.
Debreczen, 1923 okt. 5.

Csobán Endre,

főlevéltárnok

a városi statisztikai hivatal vezetője

Pályázati hirdetmény.

Debreczen város léglagyára az 1924. évre szükséges, mintegy 15000 köbméter földnek kitermelésére és a gyár iparvágányain való behordására pályázatot hirdet. Feltételek a gyári igazgatóság nál megtekinthetők, ahova a lezárt ajánlatok 1923 okt. 15-ig beadandók.

Debreczen, 1923 okt. 5.

Debreczen sz. kir. város
tégla- és cserépgyára.

Üzlethelyiség

a főtér közelében, engro
üzletnek vagy banknak
alkalmas átadó.

Rjánlatokat a kiadóba „2000” jellegre.

Használjon csak

Meteor kávépótléket.

Jobb és kiadósabb,
mint bármely más gyártmány.

**Kapható
minden fűszerüzletben.**

Magas bért

**és nagy jutalomdíjat
fizetnek annak**

aki a főtéren (Piac-utcán) vagy a Csapó-utca legelejen (Rákóczi-utca-nál nem lejjebb) lakásából 2 vagy 3 szobát átenged a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat irodája részére!

Lehet egy nagy világos szoba is!

üresen átadva, az szolgálna az irodai személyzet részére, míg a másik, lehet kisebb szoba is, melyben a szalon vagy ebédlő butorok is bentmaradhatnak — ez lehetne a főnök szobája.

Közvetítőket díjazok!

Szíves ajánlatokat kér a Nagy Lajos iroda Veres-utca 9. szám, délelőtt 8-12-ig, vagy d. u. 4-6-ig.

Még e hóien megnyílik!

Bagi és Petrik

**Rőfős, rövidáru és
piperecikkek üzlete.**

Szent-Anna-utca 5.

Ternolit pala eladás.

Nagyban és kismennyben.
Tetőfedéseket vállal helyben és vidéken
Nagy Benő, mérnök. Rákóczi-u. 55.
Telefon 12-00.

A nagymarosi Ternolitpala r.-t. kiz. képviselője Debreczen és Hajdú-
megyére.

Bizományi raktár: Molnár Testvérek
özégnél Egyháztér 2. Telefon 7-27.

**Olcsó kerti butorok,
nyugszékek,**

garantált száraz anyagból készült vasalt és vasalatlan szekerek, kőristalppal, akáckünnökkel és szilfanggal, szekérek, akátrészek (agyak, talpak, küllök stb.). Gyönyörű kivitelű olajtengelyes **Eszterházy-kocsik.** — Elsőrendű száraz **tőgyeparkét,** falfűrés és székács nagy választékban állandóan raktáron.

Kérjen árajánlatot.

RÁHMER SÁNDOR

mezőgazdasági gépek raktárában
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43.

TELEFON 962.

Neuschloss-Lichtig Faipar R. T. és Pestszent-
lőrinczi Parketgyár R. T. Vezérképviselete.

**Eladó
családi
ház**
egy kat.
hold
óriás nagy
konyha-
kerttel!
Lakó nincs!
Rögtön
átvehető

A Luther-utca 18. számú ház ez!

A Luther-utca itt van mind-
járt a város alatt, a szibvásár
melletti Kónya-telepen.

A terület nagysága 1688 négy-
szögöl. Van rajta ujonnan épít-
tett téglapülete, palatetővel
fedve, két szoba, konyha, speiz.
Nagy istálló, sertésól, magtár,
baromfiól, kamara, kocsiszin,
raktár, jövizű szivattyus kut.
Most még a régi tulajdonosa
Csapó Mihály ur lakik benne.

Ára 40-millió korona!

A vétel a Nagy Lajos irodá-
ban köthető meg Veres-u. 9. sz.

Kölcsönt adok

rövid időre, kosztkamatra, kellő
biztosíték mellett. Értekezhetni
lehet a **NAGY LAJOS** irodában,
délelőtt 8-12-ig, Veres-utca 9.
szám alatt.

A vevő a kitűzött időre
fizetni nem tudott
A vétel megsemmisült.
És így ismét eladó

**a Gombos István-féle
21 magyar holdas
halápi birtok!**

A nagyerelei vasúti állomáshoz
néhány perenyire van ez a bir-
tok, bárki megmondja ott, hogy
melyik az, most Nagy Imre ur
hasznabérli.

**Ára magyarholdanként
18 métermázsa buza!**

Van rajta cseréppel fedett tanya-
épület, két szoba, konyha, 12
darab jószágra istálló, sertésól,
kocsiszin, jövizű kut és két
hatalmas göré.

Nagyon természetes, hogy ezen
birtok eladása felett is — mely
jelenleg a Nagytiszteletű Ludman
Lajos ref. lelkész ur tulajdona —
a Nagy Lajos Országos Ingatlan-
forgalmi Iroda rendelkezik. Ott
köthető meg a vétel, ott teendő
le a vételi foglaló is!

Iroda: Veres-utca 9. szám alatt.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!!

SARKADI RUDOLF

kézmű áruháza, Budapest, IV. Fővám-tér 3. (Központi vásárcsár-
nokkai szomban)

Kelengyevásznak és sífónok méterje	8,000 — K
Szövetek méterje	17,000 — K
Barchetek méterje	11,000 — K
Mosóceig méterje	9,000 — K
Zefírek méterje	9,000 — K
Fejkezők darabja	6,000 — K
Gyapju horgolt kendők darabja	30,000 — K

Menyasszonyi és vőlegényi kelengyék, nagy választékban.
Postai szállítás utánvétellel, a pénz felének előzetes beküldése ellenében.

APRÓHIRDETÉSEK

Figyelje meg
az Egyetértés apróhirdetés rovatát, mert abba megtalál mindent, amire szüksége van.

A kiadóhivatal a hirdetést megfogalmazza.

Telefonhívásra bárhova elmegy.

Telefon 4.

Kiadóhivatal
Kossuth-utca 2. sz.

Levelezés

Szórakozás céljából megismerkedne 2 uricány intelligens urival emberekkkel. Leveleket „Szöke, Barna” jellegre a kiadóba kérünk. 4042

Ajánlat

Kiadó nagy helyiség műhelynek, más célra is. Lakatos felszerelés eladó. Arany János-u. 30. 4029

Szarvasmarhát részben téli tartásra vállalek. Széchenyi-ut 14. sz. 4027

Raszonvas lemez hulladék, patkó olcsón kapható Eötvös-utca 9. Délután 2-3 óráig. 4039

Aszódi Márton pipagyarába ismét felvétel lesz mátol. Margit-telep, Cserkész-u. 4.

Portlandcement és mozaik-lap

legolcsóbban a Debreceni Működőgyár r.-t.-nél Fürdő-utca 2. sz. alatt kapható. 2947

Karton maradékok érkeztek — 10,000 méter. Métere 8000 kotonáért lesz kiárúsítva. Révész áruházban Csapó-u. 21. — Vizonteladóknek árendmenny. 4034

Aranyat, ezüstöt, briliánsat
legmagasabb árban vásárol

KÁTAI
ékszerkereskedő

Piac-utca 19., II. em.
Telefonhívásra házhoz megy.
Telefonszám 624.

Győződjön meg
Briliánsért, Aranyért a legmagasabb árt fizetem!

GRITSCH
ékszerkereskedő
Kossuth-u. 13. emelet

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, hamis fogakat
legmagasabb napi áron vesz

Steiner Mihály
Hatvan-u. 2., I. emelet.

Villamoszerelési anyagok és készülékeket a legolcsóbb napi árban ad el. Delejtűzők, feszmerők, villanymotorok, telefonok, mindennemű villamos műszereket gyárt, javít, vesz, elad, cserél

FÖLDVÁRI
Debreceni I. Elektrotechnikai gyár
SZÉCHENYI-UTCA 55. SZ.
Telefon 168.

Budapesti 3 szobás lakásért (Budán vagy Pest környékén) **elcserélném** Debreczenben levő 4 szoba, előszobás stb. lakásomat.

Cím: Magyar Hirdető Iroda, Debreczen.
Kossuth-u. 53. Telefon 8-51.

Öcska vasat
rezet mindenemű fémét legmagasabb árt veszek. Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételeit elszállítok

STEINER,
Eötvös-utca 110. sz.
Telefon 6-36.

Kereslet

Főzni tudó háztartásbeli alkalmazott felyvétetik a városi téglyagár igazgatójánál 4031

Varrónők munkásférfiemű varrásokhoz jelentkezzenek. Csak gyakorlottak, bejelentő lappal. Révész áruház, Csapó-u. 21. — Vizonteladóknek árendmenny. 4035

Zsákvarrónők felvétetnek Vass zsáküzletében, Piac-utca 6.

Alkalmazást keres 27 éves joghallgató. Cím a kiadóban.

Grammofont veszek roszat is, lemezekkel. József kir. herceg-u. 65. ajtó 5. 4040

Tanuló felvétetetik Félegyházy János fűszerüzletében. 3093

Kifutó fiu és tanuló felvétetetik Konez üvegüzletében. Egyháztér 5. 3099

Kifutónak ügyes fiut keres a Gyógyáru Kereskedelmi r.-t. Piac-u. 41. 4012

Droguista
gyakornoknak jó családból való fiut felvesszünk. Gyógyáru Kereskedelmi r.-t. Piac-utca 41. sz. 4013

Gyors- és gépirónót németül tudót is, keresünk. Gyógyáru Kereskedelmi r.-t. Piac-u. 41 4014

Kis fiu részére uri családnál teljes ellátást keresek. Szives ajánlatokat Endre jellegre a kiadóba kérek. 4016

Royalhoz közel keresek 2 szobás lakást. Magas felépést fizetek. Cím a kiadóban. 4020

Lakostanuló felyvétetik. Kandia-utca 15. szám. 4036

436 hold homoki föld bérielthez nagyobb tőkével társ kerestetik. Cím a kiadóban. 4030

Kifutó fiut felvesz
a lap kiadóhivatala

Eladás

Eladó világosháló, ebédlő-dívány, Bidermájer garnitúra, garderober szekrény, nagy, plus fotelék, összecusukható ágy, több butorok. Széchenyi-u. 8. 3083

Egy szép nagy inga óra eladó, Ótinalom-utca 1. 4028

Eladó hét hold ondódi leveles csutka tőrek és szalma. Széchenyi-ut 14. 4026

Eladó sifon, komót, dagasztó láb, konyha. Kigyó-u. 4. 4024

Kettő és fél mázsa korpa eladó. Meszena-utca 16. sz. 4025

Használt boros hordók olcsón eladók, Hatvan-utca 9. 4021

Eladó a Széchenyi-ut 21. sz. házastelek összes kertgazdasági felszerelésével az István-utra nyíló 26. és 28. sz. telek részletekkel együtt és részletekben is. Értekezni lehet a helyszínen. 4022

Eladó ház két utcára nyíló, fele részben is. Beköltözhető 2 szoba, konyha. Homok-u. 58. 4038

Farkas kutya
1 éves, terményért, vagy bármiert cserébe eladó.
Cím a kiadóba.
Telefon 13-83.

Szalon állótűkőr
igen szép, garantált tiszta, eladó. Cím a kiadóban. 4033

Fehérkőrös,
topolyabetéshálószoba butor eladó. Teljesen új még raktáron van. Értekezni lehet Maróthy Gyögr-u. 21. sz. alatt a déli órákban. 4041

Elsőrendű
anyaszéna, sarju, zab, árpa és bükkönyszalma eladó. Cím a kiadóban. 4037

Két
téli kabát, egyik szörme bélésel jutányosan eladó. Értekezni lehet a déli órákban. Pacsirta-utca 21. 4041

Kukorica
(csutka) kőro eladó Városi téglyagár. 4032

Családi ház
3 szobás lakással eladó. Lakó nincs. Az egész átvehető. Felvilágosítást nyújt Dr. Ador ügyvéd Piac-utca. 44. 4019

Kutszivattyu
eladó Maróthy György-utca 21. 4042

Debreceni Általános Bank r.-t. Debreczen, Piac-utca 81. szám.

A Magyar Általános Takarékpénztár R.-t. Budapest, alapítása.
Telefonszám: 14-96., 14-50. Sürgőnycim: Generalcassa.

Foglalkozik a banküzletek minden ágával. Tőzsdéi értékpapírok vétele és eladása. K O S Z T Ű Z L E T (betétek gyümölcsözletése heti kamatoztatással) a legelőnyösebb feltételek mellett.

Itt a lakás!

Három szobás, azonnal beköltözhető lakással
eladó a Csonka-utca 6. számú ház!

(szemben az iskolával, Csapó-utca sarkához harmadik ház!)

A Csonka-utca a Csapó-utca 90. számú ház mellett nyílik be!

Ezen ház eladása felett is a **Nagy Lajos Iroda** rendelkezik — **Veres-utca 9. szám.**

Modern szép ház
nyaralónak is szép hely, jó tőke befektetés, 6 szép szoba, esetleg üzlethelyiségnek is használható, fronton nyíló szoba, jutányosan és egyéb mellékélységek, villanyvilágítás, jövizű kut, a gázgyárral szemben levő Szabó Kálmán- és Bujdosó-utca sarak, a nagyhid végénél jutányosan

eladó.
Értekezni Vértsey József gépműhely Hatvan-utca 53. sz.

Őszi olcsóságok!!

1 méter Sport flanel . . . 9,400 K
1 „ Madopolán schiffon 7,500 K
1 „ Duplaszélés Angolszövet . . . 17,800 K
1 drb Férfi ing
2 gallerral . . . 27,500 K
1 méter Sima Francia flanel, minden színben 9,800 K
1 „ Angol férfi öltönykelme 39,700 K
1 „ Sárga vászon la . . 6,500 K
1 „ Cosmanosi karton . 8,500 K
130 cm. szél. Kosztümkelme 23,500 K
1 drb Francia Köppernadrág 22,900 K
1 méter Neumann sheviott minden színben . 25,000 K
1 darab Tiszta gyapju szvetter 20,000 K
1 méter Cérna kanavász . 9,800 K
1 drb Himzett női ing . . 17,000 K
1 méter Férfi téli kabát double 59,000 K
1 „ Francia ingzefir . 9,800 K
1 „ Cérna Augin toknak 8,900 K
1 „ Zsinór barchet . 11,400 K
1 „ Damast törülköző 8,500 K

Továbbá: himzett ágyhuzatok, schiffon- és lepedő vásznak, zsebkendők, paplan- és bélésclottok, opál és grenadin, fehérnemű- és függöny-batizst, abroszok, szalvéták. Kizárólagos bevásárlást hely:

Brüll Ernő női divatháza
Piac-u. 29. Városházzal szemben.
(Kis Debreczen alatt.)

Házvevők!!
Az idő pénz!
Rögtön rohanni, mertezta házat azonnal elkapják.
Családi ház!
Lakó nincs!

Betegség miatt potomár!
És ráadásul még biztos és nyugodt megélhetést is nyújt, mert van rajta egy igen jömenetelű kis szatócsüzlet is, italmérsi és dohányeladási engedéllyel. Ez is vele megy a házzal, teljes berendezésével együtt, mert ez is a háztulajdonosé. A vagongyár hátamegett, a vágóhídi villamos megállóhoz néhány percnyire, a Bozzai-telepen

Keresztesi-utca 25/a. és Bozzai-utca 2. sz. sarakház!
Új épület, részben cserélt, részben badogtetővel febbe. Magában foglal a fűszerüzletet kívül

négy szobás lakást
konyha, speiz, pince és két fűskamarával. Van továbbá sörtesől, 10 drb sertes részére. Baromfiól és jövizű kut.

Stukaturus és padlós szobák.
Ára 25 millió keron!
10 nap alatt az egész ingatlan ki lesz ürtve és minden át lesz adva a vevőnek beköltöztetésre. Nagyon természetes, hogy ezen ingatlan eladása felett is a **Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Vállalat** rendelkezik, egyedül csak ott kötheid meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló.

Iroda Veres-utca 9. szám alatt.

Írógépet
vesz **NAGY LAJOS**-iroda
Veres-utca 9.

Bejelentési lapok
husfogyasztási, szeszfogyasztási, borfogyasztási, sörfogyasztási és pezsgófogyasztási adó alá eső adótárgyakról kaphatók a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.
Ferencz József-ut 26. szám.